

VELIKOST VLÁD ČR

Strany potenciální vládní koalice v posledních dnech intenzivně jednájí o podmínkách vládní spolupráce. Kromě programových otázek se dostávají na pořad dne otázky personální – počet postů a jejich rozdělení mezi jednotlivé strany. Jak to bylo s velikostí vlád v historii samostatné České republiky? To je otázka, kterou se zabývá předposlední číslo 14Deníku v roce 2013.

POČET ČLENŮ VLÁDY

Velikost vlád se od vzniku samostatné České republiky pohybuje v rozmezí 15 až 19 členů. 19 členů měla první vláda premiéra Klause a nějakou dobu také vláda Miloše Zemana. Spodní hranice 15 členů dosahovaly po nějaký čas druhá Klausova vláda, první Topolánková vláda, která však vládla bez důvěry, a dočasně také vláda Petra Nečase. 15 členů má i současný kabinet v demisi.

KOALIČNÍ VLÁDNUTÍ

Vlády v České republice jsou obvykle sestavovány na koaličním půdorysu. Jak je patrné z přehledu na této straně, obvyklý počet koaličních stran je 3. Výjimku tvoří vláda Miloše Zemana, kterou sestavovala pouze ČSSD, a první Topolánková vláda sestavená ODS. Koaliční vlády zpravidla nedosahují nejnižší hranice počtu členů.

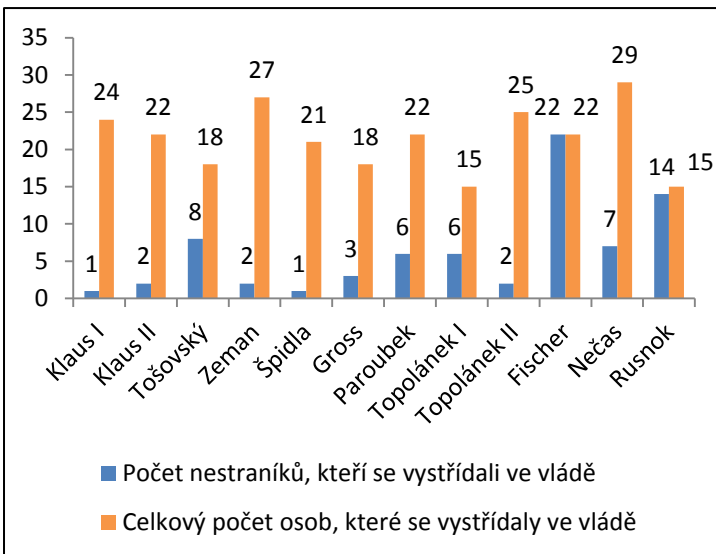
Specifické je samozřejmě postavení tzv. úřednických vlád. Tošovského vláda byla složena částečně z nestraníků, převážně však z představitelů KDU-ČSL, ODA a US (dříve členů ODS).

Na sestavování vlády Jany Fischerové se podílely strany předchozí vládní koalice (ODS a SZ) a ČSSD, které tuto dohodu vnímaly jako dočasné řešení na cestě k předčasným volbám. Žádný z členů vlády však nesměl být členem politické strany.

Na sestavení vlády Jiřího Rusnoka naopak neměly strany zastoupené v poslanecké sněmovně žádný vliv a vláda nedostala důvěru.

Vláda	Funkční období	Počet členů	Počet osob, které se vystřídal ve vládě	Počet koaličních stran
Klaus I	2. 7. 1992 - 4. 7. 1996	19	24	4
Klaus II	4. 7. 1996 - 2. 1. 1998	15/16	22	3
Tošovský	2. 1. 1998 - 17. 7. 1998	17	18	(3)
Zeman	22. 7. 1998 - 12. 7. 2002	17/18/19	27	1
Špidla	15. 7. 2002 - 4. 8. 2004	17	21	3
Gross	4. 8. 2004 - 25. 4. 2005	18	18	3
Paroubek	25. 4. 2005 - 4. 9. 2006	18	22	3
Topolánek I	4. 9. 2006 - 9. 1. 2007	15	15	1
Topolánek II	9. 1. 2007 - 8. 5. 2009	18	25	3
Fischer	9. 4. 2009 - 13. 7. 2010	18	22	-
Nečas	13. 7. 2010 - 10. 7. 2013	15/16/17	29	3
Rusnok	10. 7. 2013 – dosud	15	15	-

NESTRANÍCI VE VLÁDĚ

MINISTŘI BEZ PORTEFEJE A „ZVLÁŠTNÍ“ AGENDA

Vyšší počet členů vlády je obvyklé dán tím, že součástí kabinetu jsou i místopředsedové vlády, kteří nespravují žádný resort, či tzv. ministři bez portfeje. Obvykle však tito členové vlády odpovídají za určitou agendu. Poměrně častou záležitostí je, že ministr bez portfeje vykonává zároveň funkci předsedy Legislativní rady vlády. Avšak v Tošovského vládě např. ministr Mlynář byl zároveň mluvčím vlády, nebo v Zemanově vládě ministr Březina vykonával zároveň funkci vedoucího Úřadu vlády. V některých vládách však ministři bez portfeje či místopředsedové zodpovídali za určitou politickou agendu. Zemanova vláda tak měla *místopředsedu pro koordinaci resortů zahraničí, vnitra a obrany*, ve Špidlově vládě byl *místopředseda pro výzkum a vývoj, lidská práva a lidské zdroje*, v Grossově a Paroubkově vládě pak *místopředseda pro ekonomiku*. Druhá Topolánkova vláda měla 3 ministerské posty bez portfeje: kromě obvyklého předsednictví Legislativní radě vlády, *ministra pro evropské záležitosti a ministra pro lidská práva a národnostní menšiny*. Tyto posty zachovala i Fischerova vláda. V Nečasově vládě po několika

personálních změnách vykonával místopředseda vlády John zároveň funkci předsedy *Vládního výboru pro koordinaci boje s korupcí*. Později ho vystřídala Karolína Peake.

Přidělení nějaké zvláštní agendy jednomu z ministrů či místopředsedů vlády může být známkou důležitosti určitého tématu pro daný kabinet. Často se však jedná spíše o možnost přidělení postu koaličnímu partnerovi, když už se jiných resortů nedostává. Tento jev můžeme sledovat např. při srovnání vlád Mirka Topolánka. První vláda sestavená pouze ODS měla 15 členů. Počet oproti předchozí vládě se snížil jednak tím, že došlo ke sloučení ministerstev vnitra a informatiky, jednak tím, že ministr spravedlnosti zároveň předsedal Legislativní radě vlády. Místopředsedou vlády byl pouze Petr Nečas, který byl zároveň ministrem práce a sociálních věcí. Druhá Topolánkova vláda však již byla koaliční a počet jejích členů narostl. Přibyly 3 již výše uvedené posty ministrů bez portfeje.

PŘÍŠTÍ VLÁDA

Jak bude velká příští vláda, není v tuto chvíli jasné. Předseda ČSSD Bohuslav Sobotka 3. 12. 2013 informoval, že původně zamýšlené rozdělení postů mezi jednotlivé koaliční partnery v poměru 6:6:3 (ČSSD:ANO 2011:KDU-ČSL), již není aktuální a lze očekávat, že počet ministrů bude vyšší. Měl by se však podle Sobotky pohybovat kolem průměrných 18 členů.¹

Další zdroje:

www.vlada.cz; www.wikipedia.cz (heslo: Vlády České republiky)

¹ <http://zpravy.ihned.cz/politika/c1-61383990-cssd-ano-a-kdu-se-nedohodly-na-kreslech-ve-vlade-ta-zrejme-bude-mit-vice-ministru>

